

Lokale cliëntenraden en medezeggenschap in de coronacrisis

Eenvoudig verteld

Iedere locatie moet een lokale cliëntenraad hebben.
Soms is dat een bewonerscommissie of huiskameroverleg.
Lokale cliëntenraden hebben een belangrijke rol in de coronacrisis.
Zij staan dicht bij het leven van cliënten en hun naasten.
Zij zien wat de coronamaatregelen voor hen betekenen.

In de coronacrisis worden veel afspraken gemaakt.
Over hoe je veilig met elkaar omgaat.
Of over hoeveel bezoek je mag ontvangen.
Het is belangrijk dat lokale cliëntenraden hierover meedenken.

In de nieuwe Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz 2018) staat:

- cliëntenraden hebben recht op informatie
- zij mogen advies geven over alles wat belangrijk is voor cliënten
- met belangrijke afspraken moeten zij het eens zijn. Dit heet instemmingsrecht
- cliëntenraden mogen meedenken met de zorginstelling over het organiseren van inspraak
- cliëntenraden mogen om de mening van hun achterban vragen.

Deze handreiking wil lokale cliëntenraden helpen met medezeggenschap in crisistijd.

1. Afspraken maken met de zorgorganisatie

Het coronavirus is nog niet weg.

Lokale cliëntenraden kunnen meedenken over hoe het met cliënten en coronamaatregelen gaat.

Daarvoor kunnen zij afspraken maken met de zorgorganisatie.

Die afspraken kunnen over de volgende dingen gaan.

- **Terugkijken (evalueren)**

Kijk samen met de manager naar hoe het is gegaan met het coronavirus.

Heeft de cliëntenraad mee gepraat over de coronamaatregelen?

En wat vinden alle cliënten van de zorgorganisatie (de achterban) van de coronamaatregelen?

- **Een actieplan maken**

Bespreek met de locatiemanager hoe de cliëntenraad mee kan praten over de crisis en de maatregelen. Maak hier afspraken over en schrijf deze op.

- **Video-vergaderen**

Wat heb je als cliëntenraad nodig voor video-vergaderen? Ondersteuning van een coach of begeleider? Een programma op je computer of mobiel. Bijvoorbeeld Zoom, Skype, Microsoft Teams of Google Meet?

- **Ondersteuners moeten op de locatie kunnen blijven komen**

De coronamaatregelen kunnen zeggen dat er geen bezoek mag komen op de locatie.

Spreek met de locatiemanager af dat ondersteuners altijd de locatie in mogen.

Dit zijn de cliëntvertrouwenspersoon, de inspectie (IGZ) en de externe ondersteuner.

- **Een contactpersoon op locatie**

De cliëntenraad of de ondersteuner kan hulp nodig hebben om dingen te regelen op de locatie.

Spreek af wie de contactpersoon is. Bijvoorbeeld een begeleider.

- **Inspraak en contact met de achterban**

Maak afspraken over het regelen van inspraak.

Dus dat alle cliënten van de zorgorganisatie (de achterban) kunnen meepraten.

En over hoe je als cliëntenraad contact houdt met de achterban.

- **Contactpersoon voor de cliëntenraad**

Wijs een contactpersoon aan die regelmatig met de locatiemanager overlegt.

Bijvoorbeeld de voorzitter van de lokale cliëntenraad of de coach. Deze informeert de rest van de cliëntenraad.

- **Wat als er iets niet goed gaat**

Wat moet je doen als er iets niet goed gaat als de locatie dicht is?

Maak hier afspraken over met de locatiemanager.

2. Vragen stellen over de coronamaatregelen

De lokale cliëntenraad kan vragen stellen over de coronamaatregelen.

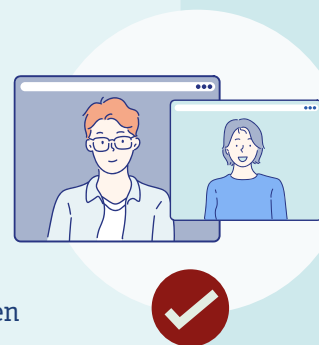
Met de antwoorden kunnen zij advies geven of instemmen met een besluit.

Vragen die de lokale raad kan stellen:

- Zorgen de coronamaatregelen op de locatie ervoor dat er minder besmettingen zijn?
- Zijn de maatregelen goed te begrijpen? Is bijvoorbeeld duidelijk wie naar binnen mag? En waarom de één wel naar binnen mag en de ander niet?
- Wordt het leven van cliënten en familie beter door de maatregelen? Of heeft het grote nadelen? Wat betekenen de nieuwe afspraken voor het leven van cliënten en hun familie?
- Is gekozen voor de maatregel die het minste nadeel heeft voor cliënten en familie?
- Zijn de maatregelen samen met de cliëntenraad, cliënten en familie gemaakt?
- Is gekozen voor maatwerk?
- Heeft de zorgorganisatie genoeg uitleg gegeven aan de cliëntenraad waarom zij deze maatregelen heeft gekozen?

(Corona-)onderwerpen die je kunt bespreken als lokale cliëntenraad

- De bezoeksregeling
- Sluiten of samenvoegen van groepen dagbesteding
- Tijdelijke sluiting van woningen
- Hygiëne maatregelen in woningen
- Communicatie naar cliënten en naasten: welke informatie, duidelijke en begrijpelijke informatie, hoe vaak geef je informatie
- Contact houden met cliënten
- Ideeën voor opvrolijken van cliënten, bijvoorbeeld: alle ouders sturen kaartjes naar de groep, bloemen laten bezorgen
- Zorg op maat
- Hoe wordt de tijd verdeeld tussen coronapatiënten en cliënten die andere zorg nodig hebben
- Installeren van een Corona-Unit, bedoeld voor alle zorgorganisaties in de regio
- Aanpassen van huisregels
- Wel of niet naar buiten mogen gaan, alleen of in groepen
- Maatregelen over samen eten of maaltijdvoorzieningen
- Hoe denken we over eigen regio, wilsbekwaamheid en kwaliteit van leven in crisistijd
- Testbeleid en de gevolgen voor cliënten die samenwonen

3. Vergaderen in crisistijd

In crisistijd is het belangrijk om goed overleg te houden met elkaar.

- Ga met elkaar video-vergaderen of beeldbellen.
Vraag je ondersteuner of een begeleider om hulp.
- Plan elke week een overleg met de locatiemanager.
Om informatie te krijgen en om advies te geven.
- Vraag informatie van de locatiemanager.
Informatie die duidelijk en begrijpelijk is.
Dit kan met een nieuwsbrief, per mail of per telefoon.
- Zorg dat de contactpersoon regelmatig overlegt met de locatiemanager.
En dat hij de cliëntenraad hierover informeert.
- Zorg ervoor dat je contact hebt met het crisisteam van de zorgorganisatie.
- Houd ook contact met de centrale cliëntenraad (CCR).
- Soms lukt het niet om bij elkaar te komen.
Kies dan voor een andere manier om toch een mening of advies te geven.
Met een quiz, een filmpje of een tekening.
- Ga op zoek naar een ruimte om te vergaderen die groot genoeg is om 1,5 meter afstand te houden. Als het goed weer is, kan dat misschien buiten.

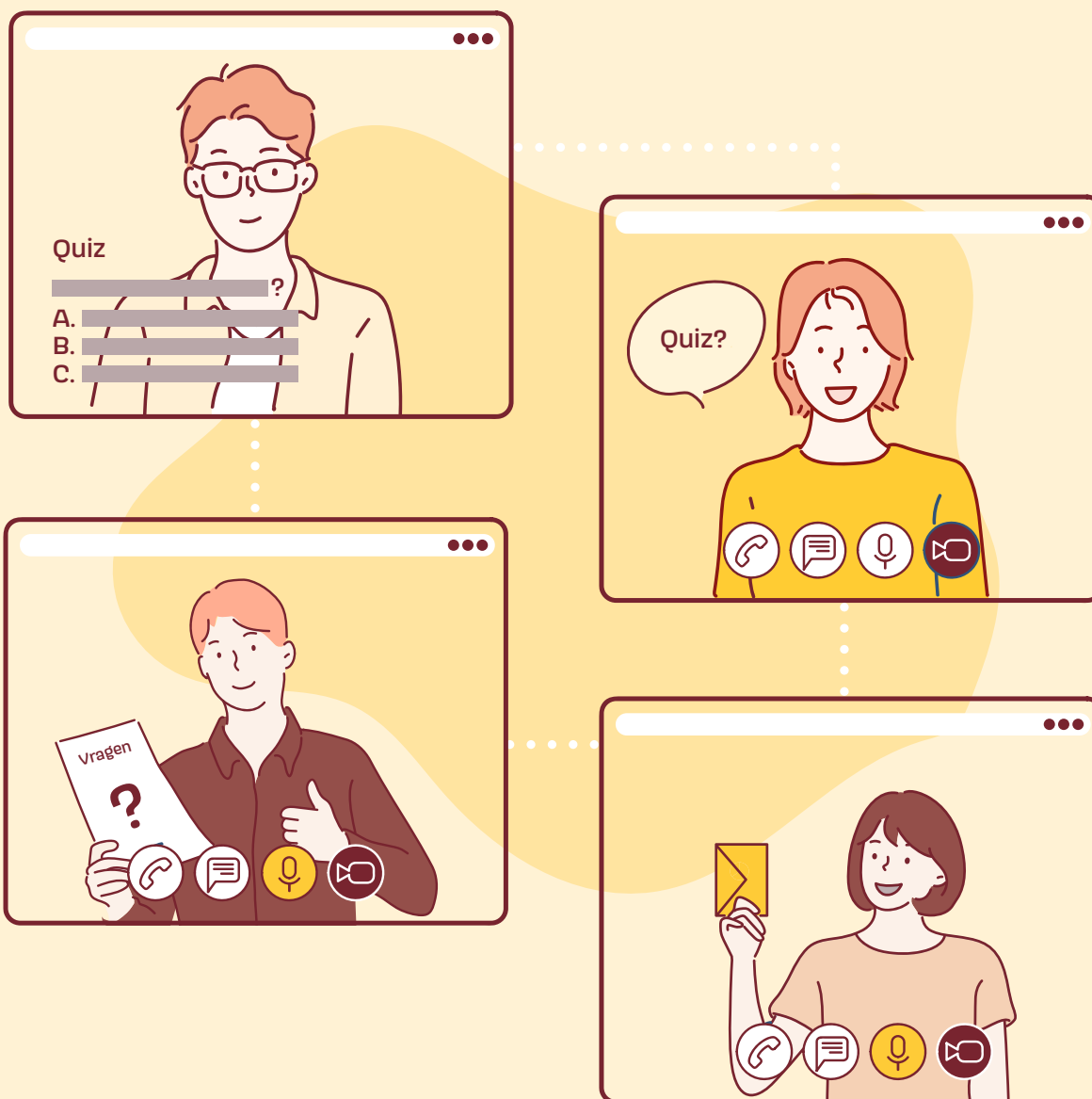

4. Contact houden met de achterban

Houd als lokale cliëntenraad contact met je achterban.

Zo weet je wat de cliënten belangrijk vinden.

- Geef informatie, bijvoorbeeld met een filmpje, over de coronacrisis.
- Toon belangstelling door een kaartje te sturen. Of door te bellen met de vraag hoe het gaat.
- Stel een vraag aan de achterban, bijvoorbeeld met kaarten waar foto's op staan.
- Verzamel informatie over signalen, verhalen en ervaringen van cliënten en naasten.

Heb je vragen?

Wil je hulp bij het regelen van medezeggenschap in deze coronacrisis?
Neem dan contact op met KansPlus of het LSR.

Helpdesk KansPlus:

030-2363745 of
advies@kansplus.nl
vraaggraak@kansplus.nl

Voor meer informatie:

www.vraaggraak.nu
www.kansplus.nl

Helpdesk LSR:

030-299 00 04 of
helpdesk@hetlsr.nl

Voor meer informatie:

kennisbank.hetlsr.nl
(voor LSR-leden)

Redactie - Buro Opaal

Ontwerp en illustraties - Amy Besten